

POLSKI ZWIĄZEK PIŁKI RĘCZNEJ

PIŁKA SIATKOWA

OFICJALNE PRZEPISY

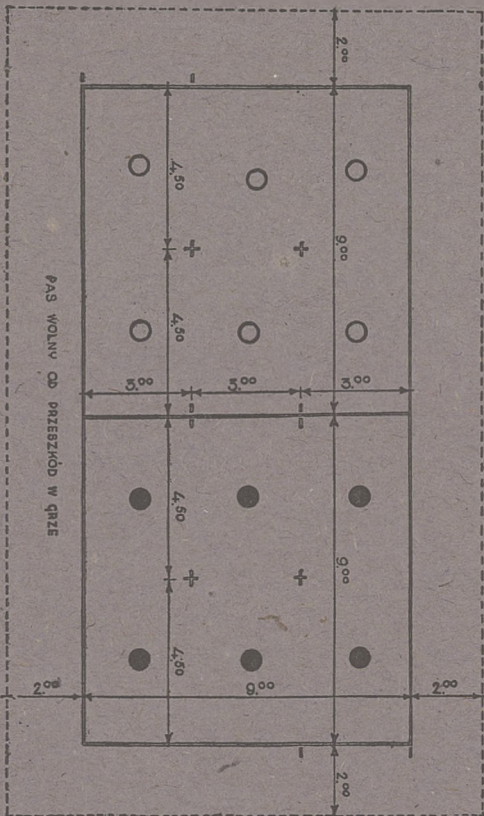
F. I. V. B.

KRAKÓW 1947

NAKŁADEM P. Z. P. R.

WSZELKIE PRAWA PRZEDRUKU ZASTRZEŻONE

PAS WOLNY OD PRZESKÓD W GRZE

1002952785

261244

Ibr

PRZEPISY PIŁKI SIATKOWEJ**F. I. V. B.****I. BOJSKO**

§ 1. Boisko ma kształt prostokąta o wymiarach 18×9 m, ograniczonego liniami prostymi, zakreślonymi wewnątrz boiska. Przestrzeń nad nim aż do wysokości min. 5 m winna być wolna od wszelkich przeszkód utrudniających grę.

Boisko gry

§ 2. Boisko jest ograniczone dwoma liniami dłuższymi, tzw. «bocznymi» oraz dwoma krótszymi — «końcowymi». Szerokość linii — 5 cm. Poza boiskiem wzdłuż tych linii istnieje pas wolny od przeszkód, który w miarę możliwości winien mieć 2 m szczególnie w spotkaniach międzynarodowych. Na wolnym powietrzu 3 m.

Linie graniczne

§ 3. Linia środkowa, o szerokości 5 cm jest wyrysowana bezpośrednio pod siatką, równoległe do niej. Długość jej jest ograniczona przez linie boczne. (Patrz X/§ 13).

Linia środkowa

§ 4. Dla orientacji graczy i Komisji Sędziowskiej wyznacza się po dwie kresy 15 cm długości a 2,5 cm szerokości, po obu stronach linii środkowej, odsunięte od niej o 5 cm. Są one wyrysowane równoległe do linii bocznych, w odległości 3 m od nich. (Patrz rysunek).

§ 5. Miejsce dla zagrywki ograniczone jest dwiema kresami 15 cm długości i 5 cm szerokości. Jedna z nich jest przedłużeniem prawej linii bocznej, drugą wyznacza się o 3 m w lewo od tej linii a prostopadle do linii końcowej. Obie kresy

Miejsce do zagrywki

są wyznaczone poza boiskiem w odległości 5 cm od linii końcowej. Miejsce dla zagrywki musi być wolne od wszelkich przeszkód na minimum 2 m poza boiskiem.

II. SIATKA

Siatka

Naciągnięta siatka o szerokości 90 cm ma długość 10 m. Zrobiona jest z linki — oczka kwadratowe o wymiarze boku 10 cm. Górny i dolny jej brzeg są obszyte białymi taśmami o szerokości 5 cm, przez które są przeciągnięte stalowe linki o przekroju 8 mm.

Wysokość

Siatka przywiązana na zewnątrz boiska, dokładnie pośrodku między liniami końcowymi i równoległe do nich, jest naciągnięta możliwie dokładnie oraz w ten sposób, by najniższe miejsce jej górnego brzegu, tj. środek, znajdował się na wysokości 2,24 m przy spotkaniach drużyn żeńskich i 2,43 przy spotkaniach drużyn męskich, licząc od poziomu boiska. Miejsce przywiązania dolnej części siatki nie może się znajdować bliżej, jak 50 cm od linii bocznych.

*Taśmy
określające
wysokość
boiska*

W poprzek siatki są wszyte białe pasy o szerokości 3 cm, które się znajdują wprost nad liniami bocznymi, prostopadle do nich.

III. PIŁKA

Piłka

Piłka do gry jak najbardziej kulistego kształtu, składa się z gumowej dętki i pokrywającego ją skózanego płaszcza. Obwód piłki wynosić ma 65 do 68 cm, waga 250 do 300 gr, ciśnienie wewnętrzne 3,4 do 3,5 kg.

IV. DRUŻYNY

*Ilość
graczy*

§ 1. We wszystkich spotkaniach oficjalnych drużyna musi się składać nie mniej nie więcej

jak z sześciu (6) graczy. Jeżeli z jakiegokolwiek przyczyny jedna z drużyn została zdekompletowana — zwycięża drużyna przeciwna.

§ 2. Zapasowi, oraz kierownik drużyny po- *Zapasowi*
winni się znajdować po przeciwnej sędziemu głównemu stronie boiska.

§ 3. Zapasowy może wejść na miejsce grającego tylko wtedy, gdy piłka jest «martwa». Kapitan drużyny lub wchodzący zapasowy winien uprzednio zażądać przerwy na zmianę gracza u Sędziego Pomocniczego i po utożsamieniu zamiany melduje ją Sekretarzowi. Zapasowy zajmuje miejsce gracza, którego zastępuje. Nie wolno robić przy wykonywaniu zamiany żadnych przegrupowań w ustawieniu graczy.

§ 4. Gracz, który opuści boisko w czasie gry, *Gracz opuszczający boisko*
może do niej wrócić w tej samej partii, lecz tylko na miejsce, które poprzednio zajmował, za wyjątkiem wypadków wymienionych w Rozdz. XIII.

§ 5. W spotkaniach oficjalnych lub turniejach *Skład zespołu*
zespół jednej drużyny nie może liczyć więcej, jak dwunastu graczy.

§ 6. Wszyscy gracze powinni posiadać z tyłu *Numeracja graczy*
i z przodu numery o wielkości nie mniejszej, jak 10 cm.

§ 7. Gracze winni zajmować miejsca według *Ustawienie graczy*
rysunku. Każde stanowisko ma swoją nazwę. A więc: Lewy, Środek i Prawy Ataku oraz Prawy, Środek i Lewy Obrony.

§ 8. Podczas zagrywki każdy gracz powinien się znajdować na określonym dla niego miejscu. Po zagrywce grający może kryć dowolną przestrzeń swego placu (wyłączywszy wypadki wymienione w Rozdz. X/§ 17).

U w a g a. — Paragraf ten został wprowadzony dla uniknięcia zbyt częstych i tendencyjnych zmian w ustawieniu. Takie zmiany uważane są za błąd.

Nie jest to jednak zakazem opuszczania stanowiska przez gracza w celu zagrania piłki, lecz służy dla zapobieżenia zamiany stanowisk na dłuższy okres gry.

§ 9. Wolno graczowi wybiegać poza boisko jeżeli wymaga tego gra, lecz tylko wtedy, gdy piłka przejdzie ponad siatką na jego stronę boiska.

§ 10. Każda strona boiska powinna być oznaczona dwoma krzyżami dzielącymi ją na sześć równych płaszczyzn. Krzyże są wyznaczone białymi liniami o długości 15 cm i szerokości 3 cm — równoległe do tylnych i bocznych linii. (Patrz rysunek).

V. KOMISJA SĘDZIOWSKA

Komisja Sędziowska składa się z: Sędziego Głównego, Sędziego Pomocniczego, Sekretarza i dwu Liniowych.

VI. OBOWIĄZKI KOMISJI SĘDZIOWSKIEJ

Sędzia
Główny

§ 1. Sędzia Główny jest władzą najwyższą podczas spotkania. On decyduje o tym, kiedy piłka jest w grze, kiedy «martwa», kiedy zdobywa się punkt lub uzyskuje się przejście piłki, oraz ma prawo karania za wszelkie przekroczenia przepisów. (Patrz Rozdz. X i XIII).

§ 2. Sędzia Główny ma prawo decyzji oraz rozstrzygania wszelkich kwestyj dotyczących przekroczenia przepisów od chwili rozpoczęcia aż do końca spotkania, jak również i w okresach, gdy gra z jakiegokolwiek powodu została chwilowo wstrzymana. Ma on także prawo decydowania w sprawach nie zawartych w przepisach, lecz dotyczących gry. Ma prawo zmienić decyzję innego członka komisji, którą będzie uważał za błędną.

§ 3. Sędzia Główny zajmuje miejsce przy końcu

siatki w ten sposób, aby mieć dobry widok na obie strony boiska.

U w a g a. — Najlepszą pozycją dla Sędziego Głównego będzie taka, gdy oczy jego będą się znajdowały od 50 do 80 cm ponad siatką.

§ 4. Sędzia Pomocniczy zajmuje stanowisko po przeciwnej Sędziemu Głównemu stronie boiska. *Sędzia Po-
mocniczy*
Pilnuje on: przekraczania linii środkowej pod siatką, przestrzega przerw i czasu ich trwania, pilnuje właściwego wykonywania zmian graczy przez zapasowych, zwraca uwagę na dotknięcia siatki w grze oraz zwraca uwagę Sędziemu Głównemu na nieodpowiednie lub niesportowe zachowanie się graczy, dopomagając mu, na jego życzenie, w innych sprawach.

§ 5. Sekretarz notuje oficjalnie przebieg gry *Sekretarz* i wyniki partyj. Siedzi on obok Sędziego Pomocniczego, naprzeciwko Sędziemu Głównemu. Przed każdą partią Sekretarz dowiaduje się od kierownika drużyny lub kapitana nazwisk graczy i zapasowych, oraz o ustawieniu zespołu, którego pilnuje przy zagrywce i zmianach miejsc.

§ 6. Liniowi zajmują miejsca po przeciwnych rogach boiska tak, aby każdy z nich dobrze widział jedną boczną i jedną końcową linię. Określają oni, czy piłka upadła na boisko, czy poza jego granice. Liniowi pomagają Sekretarzowi w pilnowaniu zmian graczy przy zagrywce lub zmianie miejsc. *Liniowi*

U w a g a. — W razie potrzeby może być dodany dodatkowy liniowy.

§ 7. Na żądanie Liniowy podaje Sędziemu Głównemu swoją opinię w jakiegokolwiek bądź sprawie, dotyczącej spotkania. Liniowy powinien uważać na całą grę i być gotowym do pomocy w decyzji Sędziemu Głównemu, gdy on tego zażąda.

§ 8. Liniowy pilnuje przekroczeń linii tylnej przez graczy przy zagrywce.

VII. WYJAŚNIENIE OKREŚLEŃ TECHNICZNYCH

*Własny
plac*

§ 1. Stronę boiska zajęta przez jeden zespół nazywamy «placem własnym» tego zespołu; stronę zaś zajęta przez przeciwnika — «placem przeciwnika».

*Plac prze-
ciwnika*

*Kolejność
zagrywek*

§ 2. Porządek, w którym drużyny powinny wykonywać zagrywkę nazywamy — «kolejnością zagrywek».

*Zmiana
miejsc*

§ 3. Po przejściu piłki następuje tzw. «zmiana miejsc» przez graczy. (Rotation).

Zagrywka

§ 4. «Zagrywka» (Service), jest to wprowadzenie piłki do gry przez gracza na stanowisku prawego obrońcy, wykonane przez przebicie jej ponad siatką na plac przeciwnika w dowolnym kierunku jedną ręką (zamkniętą lub otwartą).

Zagrywający winien znajdować się przed i podczas uderzenia piłki poza linią końcową, w jednej trzeciej jej długości mierząc od prawej linii bocznej, przy czym jedna noga musi dotykać podłoża.

U w a g a (1). — Przy linii tylnej jest wyznaczona kresa, określająca miejsce zagrywki. (Patrz rysunek).

U w a g a (2). — Sprawa przekroczenia nogą linii dotyczy też pozycji nogi w powietrzu.

Punkt

§ 5. «Punkt» uzyskuje drużyna zagrywająca, gdy przeciwnik popełni błąd przy odbiciu piłki.

*Przejście
piłki*

§ 6. Gdy błąd popełni drużyna zagrywająca — wtedy następuje «przejście piłki».

*Piłka
martwa*

§ 7. Piłka jest «martwą» po uzyskaniu punktu, po przejściu piłki lub przy innej decyzji, powodującej czasowe przerwanie gry.

*Zagranie
piłką*

§ 8. Gracz, który dotknie piłki lub zostanie przez nią dotknięty, gdy piłka jest w grze, nazywa się — «zagrywający piłkę».

§ 9. Piłka jest «poza boiskiem», gdy dotknie jakiegokolwiek przedmiotu lub ziemi poza granicami boiska. Dotknięcie piłką linii granicznych jest dobre, tj. w granicach boiska. *Piłka poza boiskiem*

§ 10. Gdy piłka pozostaje u gracza przez chwilę w ręce, wtedy następuje «przetrzymanie piłki». Piłka winna być uderzana jak najwyraźniej. Pchanie, rzucanie lub przenoszenie piłki uważane jest za jej przetrzymanie. *Przetrzymanie piłki*

§ 11. Gracz, który dotknie piłki więcej jak raz którąkolwiek częścią ciała, przy czym w międzyczasie nie dotknie jej żaden inny gracz, popełnia błąd «podwójnego uderzenia» — «dribbling» (patrz Rozdz. IX/§ 2). *Uderzenie podwójne*

§ 12. Każdy gracz, który w opinii Sędziego Głównego przeciąga niepotrzebnie grę, może być ukarany za «zwlekanie w grze». *Zwlekanie w grze*

§ 13. «Zastawianie» (Blocking) jest grą obronną graczy ataku, blisko przy siatce, gdy oni jedną lub obydwoma rękami, rozłożonymi nad głową próbują w ramach przepisów zastawić drogę piłce. *Zastawianie*

U w a g a (1) — Dopuszczalne jest zastawianie przez wszystkich trzech graczy ataku jednocześnie, przy czym zastawianie takie uważane jest za jedno uderzenie, choćby piłka została dotknięta przez wszystkich zastawiających. Żadnemu z nich nie wolno jednak bezpośrednio po tym dotknąć piłki, co jest uważane za błąd.

U w a g a (2) — Jeżeli jeden z graczy skaczących do zastawienia, znajduje się w odległości minimum 1 m od zastawianej piłki, nie zalicza się on do grupy blokującej i ma prawo do odbicia piłki bezpośrednio po jej zastawieniu przez pozostałych graczy pierwszego szeregu.

VIII. STRONY BOISKA I ZAGRYWKA

Losowanie § 1. Kapitanowie drużyn losują wybór boiska lub zagrywki. Wygrywający w losowaniu otrzymuje pierwszeństwo wyboru zagrywki lub strony boiska.

Wprowadzenie piłki do gry § 2. Przy rozpoczęciu partii zagrywka winna być wykonana przez gracza znajdującego się na stanowisku Prawego Obrońcy (patrz Rozdz. VII/§ 4).

§ 3. Każdy zagrywający zagrywa dopóty, dopóki Sędzie Główny nie zarządzi przejścia piłki.

§ 4. Zmiana zagrywającego następuje po przejściu piłki.

Zmiana miejsc § 5. Drużyna otrzymująca piłkę do zagrywki winna wykonać zmianę miejsc graczy w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara.

Kolejność stanowisk § 6. Przy ustalaniu zasady zmiany miejsc bierze się pod uwagę ustawienie graczy podczas zagrywki.

U w a g a (1) — Lewy i Środkowy Ataku posuwają się o jedno stanowisko w prawo, Prawy i Środkowy Obrony przesuwają się o jedno miejsce w lewo, a Lewy Obrońca przesuwa się na pozycję Lewego Ataku. Prawy Ataku staje na miejscu Prawego Obrońcy.

U w a g a (2) — Przy rozpoczęciu partii, po stracie pierwszej zagrywki, przeciwnik przed swoją pierwszą zagrywką musi wykonać zmianę miejsc, tak, jak i w innych wypadkach.

Uderzenie piłki w siatkę poza taśmami bocznymi § 7. Uderzenie piłką w siatkę poza taśmami pionowymi na siatce uważane jest za błąd, powodujący zaliczenie punktu lub przejście piłki.

Nieprawidłowa zagrywka § 8. Gdy piłka zagrywkowa dotknie siatki, przejdzie pod siatkę, lub nad siatkę poza pionowymi taśmami, znajdującymi się nad liniami bocznymi, dotknie gracza albo jakiegś przeszkody przed

przejściem na pole przeciwnika — następuje tzw. przejście piłki.

§ 9. Gdy zagrywający zagrywa nie w swej kolejce, następuje przejście piłki, a jakiegokolwiek punkty zdobyte przez tego zagrywającego przed spostrzeżeniem błędu nie są zaliczane.

*Zagrywka
nie w swej
kolejce*

§ 10. Drużyna przegrywająca poprzednią partię ma prawo do pierwszej zagrywki w partii następnej.

*Rozpoczę-
cie w par-
tii następ-
nej*

§ 11. Drużyny zmieniają strony boiska po ukończeniu każdej partii.

*Zmiana
stron*

§ 12. Przed rozpoczęciem nowej partii gracze mogą zająć dowolne stanowiska nie licząc się z ustawieniem w partii poprzedniej. Sekretarz winien odnotować zmiany w stanowiskach graczy.

*Zmiana
stanowisk*

§ 13. W spotkaniach przy nieparzystej ilości partyj, w końcowej i decydującej partii, zespół mający gorszą punktację, może żądać zmiany stron po uzyskaniu przez przeciwnika ośmiu punktów, przy czym zagrywa w dalszym ciągu gracz, który uzyskał ósmy punkt.

*Zmiana
stron
w środku
partii*

§ 14. Nie wolno umyślnie zbiorowo zasłaniać zagrywającego.

*Zasłania-
nie*

IX. GRANIE PIŁKĄ

§ 1. Piłka może być uderzoną w każdym kierunku, gracz zaś może dotknąć piłki każdą częścią ciała powyżej bioder.

*Każdą czę-
ścią ciała
powyżej
bioder*

§ 2. Piłka jest dotknięta prawidłowo choćby przez kilka części ciała, jeżeli dotknięcia te są zupełnie jednoczesne i uderzenie zupełnie wyraźne.

*Kiedy pra-
widłowo*

§ 3. Piłka, poza zagrywką, gdy dotknie siatki i przejdzie przez nią na stronę przeciwnika, jest w dalszym ciągu w grze.

*Dotknięcie
siatki
piłką*

§ 4. Przy zagrywce lub prawidłowym przebiegu piłki nad siatką, powinna piłka przejść nad

*Prawidło-
we przebie-
cie*

nią między pionowymi taśmami, znajdującymi się nad liniami bocznymi.

Odbicie od siatki

§ 5. Piłka, poza zagrywkową, może być odbita od siatki, byleby gracz nie dotknął siatki.

Dopuszczalne trzy dotknięcia piłki

§ 6. Piłka może być dotknięta tylko trzy razy przez jedną drużynę, przed jej przebieciem na stronę przeciwnika.

U w a g a. — Przepis ten nie jest pozwoleniem na uderzenie piłki przez tego samego gracza dwukrotnie z rzędu, gdyż może on ją uderzyć tylko pierwszy i trzeci raz. Nie znaczy to też, aby piłki nie można było przebić już drugim uderzeniem na pole przeciwnika.

X. PUNKT I PRZEJŚCIE

Jeżeli któryś z graczy drużyny zagrywającej popełni jeden z niżej wymienionych błędów — następuje przejście piłki, gdy to samo popełni gracz drużyny przyjmującej — zostaje zaliczony punkt dla drużyny zagrywającej.

§ 1. Nieprawidłowa zagrywka. (Patrz Rozdz. VIII/§ 8 i 9).

§ 2. Nieprawidłowe odbicie piłki na boisko przeciwnika. (Patrz Rozdz. VII/§ 5).

§ 3. Chwywanie lub przetrzymywanie piłki. (Patrz Rozdz. VII/§ 10).

§ 4. Podwójne uderzenie. (Patrz Rozdz. VII/§ 11. Wyjątek Rozdz. IX/§ 2).

§ 5. Gdy piłka uderzy gracza poniżej bioder.

§ 6. Zetknięcie jakiejś części ciała z siatką w dowolnym okresie gry, za wyjątkiem, gdy piłka jest martwą. W wypadku, gdy dwu przeciwników dotknie siatki równocześnie, nie zalicza się ani punktu, ani przejścia — jest to uważane za błąd podwójny. (Wyjątek: Rozdz. X/§ 21).

§ 7. Dotknięcie piłki po trzech uderzeniach

przed przejściem jej przez siatkę. Piłka, która uderza siatkę poza taśmami ograniczającymi boisko uważana jest za martwą.

§ 8. Przełożenie ręki ponad siatkę, przy jakiegokolwiek okoliczności. *Ponad siatkę*

§ 9. Zagrywka poza kolejką.

§ 10. Sięgnięcie pod siatkę i dotknięcie piłki lub gracza przeciwnej drużyny, gdy piłka jest w grze na tamtej stronie lub wtrącanie się do gry przeciwnika przez wejście na jego pole. *Pod siatkę*

§ 11. Nieprawidłowa zmiana gracza (Patrz Rozdz. IV/§ 4).

§ 12. Gra nie na swoim stanowisku. (Patrz Rozdz. IV/§ 3 i § 7).

§ 13. Dotknięcie ziemi po przeciwnej stronie linii środkowej lub jej przypuszczalnego przedłużenia poza liniami bocznymi. (Patrz Rozdz. I/§ 3).

U w a g a. — Gdy gracz dotknie pola przeciwnika podczas jakiejś akcji, uważa się to za błąd, chociażby to dotknięcie nastąpiło po zetknięciu się piłki z ziemią.

§ 14. Wkroczenie na boisko przeciwnika w celu odzyskania piłki. Sięgnięcie pod siatkę jedną lub dwoma rękami jest dozwolone, byleby stopy znajdowały się na placu własnym.

§ 15. Przyjmowanie wskazówek z zewnątrz boiska. (Patrz Rozdz. XIII/§ 5).

§ 16. Umyślne przedłużanie partii. (Patrz Rozdz. VII/§ 12).

§ 17. Ścinanie («Spike» — «Kill») piłki przez gracza stojącego na stanowisku obrońcy.

U w a g a. — Jest to zabezpieczenie od faworyzowania jednostki oraz zachęta do gry zespołowej. Przepis ten zabrania ścinać graczowi obrony. Inaczej — gracz z obrony, gdy piłka jest w grze, nie może dobiegać do siatki i ścinać piłkę.

§ 18. Gracz nie może opuścić placu w celach gry, dopóki piłka nie znajdzie się poza siatką, na jego stronie boiska. (Patrz Rozdz. IV/§ 9).

§ 19. Opuszczanie placu podczas przerwy bez pozwolenia Sędziego Głównego.

*Podwójny
błąd*

§ 20. Podwójny błąd zachodzi wtedy, gdy dwaj gracze przeciwnych drużyn popełnią błąd jednocześnie (za wyjątkiem przewidzianych Rozdz. X/§ 21). W wypadku podwójnego błędu, piłka winna być powtórzona. Błąd popełniony przez zawodnika w tej samej akcji przy siatce, gdy jego przeciwnik też popełnia błąd, winien być uznany jako podwójny mimo, że te błędy nie zostały popełnione w identycznym czasie.

U w a g a. — W grze przy siatce zagrania wszystkich graczy nie powinny być uważane za ukończone, dopóki akcja dana nie skończy się na pozycjach na ziemi, mogących być kontrolowanymi normalnie.

*Dotknięcie
siatki przy
trzecim
odbiciu*

§ 21. Jeżeli piłka trzecim uderzeniem jest skierowana w siatkę, powodując tym dotknięcie gracza drużyny przeciwnej siatką, uważa się to za błąd (punkt lub przejście). To samo zachodzi wtedy, gdy nie ma dotknięcia przeciwnika siatką. Wyjątkiem będzie wypadek, gdy przeciwnik w tej samej akcji sam dotknie siatki. Będzie to błąd podwójny.

§ 22. Rozmyślne tupanie w ziemię i skakanie po niej oraz wymachiwanie rękami przed przeciwnikiem mającym zagrać piłkę jest uważane za niesportowe zachowanie się. (Kara: punkt lub przejście piłki).

*Zastania-
nie zagry-
wającego*

§ 23. Zbiorowe zastanianie zagrywającego. (Rozdz. VIII/§ 14).

§ 24. Nieprawidłowe zastawianie. (Patrz Rozdz. VII § 13 i Uwagi 1 i 2).

§ 25. Żądanie w jednej partii trzeciej przerwy dla odpoczynku. (Patrz Rozdz. IV/§ 3 i XI/§ 1).

XI. PRZERWA

§ 1. Przerwa w grze może być zarządzona jedynie przez Sędziego Głównego. Piłka jest w grze dopóki nie gwizdnie Sędzia Główny lub Pomocniczy. Prosząc o przerwę kapitan drużyny winien zaznaczyć, czy to jest przerwa dla odpoczynku, czy dla zmiany gracza. Gdy nic nie jest zaznaczone, Sędzia Główny winien ją uważać za przerwę — «dla odpoczynku». Przerwa dla odpoczynku może być żądana przez jedną drużynę tylko dwukrotnie w ciągu partii i to jedynie przez kapitana. Przerwa dla zmiany gracza lub w razie nieszczęśliwego wypadku nie może być zaliczona do przerw odpoczynku.

§ 2. Podczas przerwy dla odpoczynku drużyna może ćwiczyć piłką, lecz tylko na polu własnym. Podczas przerwy na zmianę gracza, wchodzący zapasowy ma prawo ćwiczyć piłką, używając obu pól.

§ 3. Długość przerwy dla odpoczynku lub dla zmiany gracza nie może przekraczać jednej minuty. W razie nieszczęśliwego wypadku, gdy uszkodzony gracz ma wrócić do gry, przerwa może trwać do 5 minut.

§ 4. Długość przerw między partiami nie może być dłuższą jak 3 minuty.

XII. PUNKTACJA

§ 1. W wypadku nieudania się drużynie przyjmującej prawidłowego przebiecia piłki na stronę przeciwnika, następuje zaliczenie punktu drużynie zagrywającej. (Patrz Rozdz. X).

§ 2. Partię wygrywa ta drużyna, która przy dwóch punktach przewagi uzyska 15 lub więcej punktów.

U w a g a. — Gdy punktacja brzmi 14 : 14, ostateczny wynik może wynosić 16 : 14, 17 : 15, 18 : 16, 19 : 17 itd.

*Ilość
partyj
w spotka-
niu*

§ 3. Ilość partyj konieczna dla wygrania spotkania jest ustaloną przez odpowiednie organa Związku. W spotkaniach nieoficjalnych decydują o tym kierownicy zainteresowanych drużyn. Przy spotkaniach międzynarodowych ilość partyj wygranych, koniecznych do zwycięstwa jednego zespołu, ustala się na trzy.

XIII. ZACHOWANIE SIĘ GRACZY ZAPASOWYCH I KIEROWNIKÓW DRUŻYN

Sędzia Główny ma prawo ostrzegać, zaliczać przejście piłki lub punkt, albo dyskwalifikować graczy na przeciąg partii lub całego spotkania za któreś z niżej wymienionych przewinień:

§ 1. Uparte zwracanie się w sprawach decyzyj Komisji Sędziowskiej.

§ 2. Czynienie nieodpowiednich uwag do lub o Komisji.

§ 3. Nieodpowiednie postępowanie względem Komisji lub starania wpłynięcia na jej decyzje.

§ 4. Czynienie nieodpowiednich uwag o lub przeciw przeciwnikom.

Ten przepis dotyczy także zapasowych i kierowników drużyn. Gracz zdyskwalifikowany może być zastąpiony przez zapasowego.

§ 5. Nie wolno radzić się kierownika drużyny, komisji, zapasowych lub widzów, znajdujących się na zewnątrz boiska. (Patrz Rozdz. X/§ 15).

XIV. STRATA PARTII

Każda drużyna odmawiająca gry, może po otrzymaniu ostrzeżenia od Sędziego Głównego, stracić partię lub spotkanie.

XV. POSTANOWIENIA

§ 1. Postanowienia Komisji Sędziowskiej są ostateczne.

§ 2. Protesty dotyczące interpretacji przepisów muszą być natychmiast zgłoszone i to tylko przez kapitanów grających drużyn. *Interpretacja*

§ 3. Jeżeli w sprawach dotyczących interpretacji przepisów Sędzia Główny nie decyduje ostatecznie, lecz chce odnieść się do władzy autorytatywnej, wyższej, gra trwa dalej prowadzona przez Sędziego Głównego, który czyni odpowiednią uwagę na proteście.

SKOROWIDZ

	Str.
I. Boisko	1
II. Siatka	2
III. Piłka	2
IV. Drużyny	2
V. Komisja Sędziowska	4
VI. Obowiązki Komisji Sędziowskiej	4
VII. Wyjaśnienie określeń technicznych	6
VIII. Strony boiska i zagrywka	8
IX. Granie piłką	9
X. Punkt i przejście	10
XI. Przerwa	13
XII. Punktacja	13
XIII. Zachowanie się graczy zapasowych i kie- rowników drużyn	14
XIV. Strata partii	15
XV. Postanowienia	15

